

Vườn quốc gia Phong Nha – Kẻ Bàng

Hội nghị lần thứ 27 của Ủy ban Di sản Thế giới họp tại Paris (Pháp) ngày 03 tháng 7 năm 2003 đã công nhận Phong Nha – Kẻ Bàng là Di sản thiên nhiên thế giới với tiêu chí (viii) về địa chất, là một tập hợp bằng chứng ấn tượng về lịch sử trái đất.

Vùng Phong Nha – Kẻ Bàng và phụ cận bao gồm lãnh thổ một phần các huyện Bố Trạch, Tuyên Hóa và Quảng Ninh, trải rộng từ biển tới biên giới Việt – Lào. Diện tích vùng Di sản là 85.754 ha.

Vườn quốc gia Phong Nha – Kẻ Bàng có hai kiểu địa hình chính, kiểu địa hình karst và kiểu địa hình phi karst. Phần lớn diện tích vùng lõi của Vườn quốc gia Phong Nha – Kẻ Bàng là núi đá vôi (địa hình karst, chiếm 2/3 diện tích) và được liên kết với vùng núi đá vôi thuộc Khu bảo tồn đa dạng sinh học quốc gia Hin nặm nô của nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào tạo thành vùng đá vôi liên tục lớn nhất Đông Nam Á. Với địa hình karst chia cắt mảnh liệt và thảm thực vật nhiệt đới thường xanh trên núi đá vôi đã tạo cho Vườn quốc gia Phong Nha – Kẻ Bàng sự đa dạng về sinh học và độc đáo về địa chất địa mạo.

Về địa chất, Khu hệ núi đá vôi của Vườn quốc gia Phong Nha – Kẻ Bàng có tuổi địa chất trên 400 triệu năm, được hình thành từ kỷ Devon và trải qua 4 chu kỳ kiến tạo: Devon, Devon muộn – Carbon sớm, Carbon – Permi và Mesozoi. Quá trình kiến tạo địa chất đã tạo nên hệ thống hang động và các suối ngầm rất đặc trưng với trên 300 hang động lớn nhỏ, trong đó 17 hang động đã được khảo sát và 2 hang động đã đưa vào khai thác phục vụ du lịch và [đặt khách sạn](#) là hang Tiên Sơn và hang Phong Nha.

Về Đa dạng sinh học:

Về thực vật: Vườn quốc gia Phong Nha – Kẻ Bàng có 8 kiểu thảm thực vật chính đó là:

- Rừng thường xanh nhiệt đới ẩm mưa mùa
- Rừng thứ sinh sau khai thác trên núi đá
- Quần lạc cây bụi, cây gỗ rải rác trên núi đá
- Rừng thường xanh chủ yếu cây lá rộng
- Rừng thứ sinh sau khai thác
- Quần lạc cây bụi, cây gỗ rải rác
- Rừng hành lang ngập nước định kỳ
- Rừng lá kim trên núi đá vôi

Các cuộc điều tra khảo sát ban đầu đã ghi nhận được khoảng 2.500 loài thực vật bậc cao có mạch, trong đó có 208 loài lan và nhiều loài quý hiếm có tên trong sách đỏ Việt Nam và sách đỏ thế giới.

Về động vật: Khu Động Phong Nha bao gồm những sinh cảnh cực kỳ quan trọng cho các loài linh trưởng có nguy cơ bị tiêu diệt và những loài thú lớn đã được liệt kê trong sách đỏ của IUCN 1996. Sơ bộ đã ghi nhận được 1074 loài động vật có xương sống bao gồm:

- Lớp thú: 140 loài thuộc 64 giống 31 họ, 10 bộ
- Lớp chim: 356 loài thuộc 137 giống, 52 họ, 18 bộ
- Lớp cá: 162 loài thuộc 85 giống, 31 họ, 11 bộ
- Lớp bò sát: 99 loài thuộc 43 giống, 14 họ, 3 bộ
- Lớp ếch nhái: 47 loài thuộc 9 giống, 6 họ, 1 bộ

Ngoài ra, Vườn quốc gia Phong Nha – Kẻ Bàng cũng đang chứa đựng nhiều Di tích lịch sử và văn hóa quan trọng được khai thác du lịch bởi công ty du lịch [TUN Travel](#) như đường mòn Hồ Chí Minh với bến Phà Xuân Sơn, Phà Nguyễn Văn Trỗi, đường thông tin, đường 20 Quyết thắng với Hang Tám cô, cửa chữ A và nhiều danh lam thắng cảnh đẹp mắt như hồ Bồng Lai, Suối nước Mọc, thung lũng Sinh tồn, thác gió, U bò, giếng Voọc... và những nét văn hóa đặc sắc của đồng bào dân tộc thiểu số như lễ hội đập trống của người Mảng coong ở Thượng Trạch; lễ hội “ Xin nước Tiên” của nhân dân lưu vực Sông Sơn và hát Tuồng của cư dân làng Khương Hà xã Hưng Trạch...

Đặc biệt, trong hệ thống các giá trị của khu vực Karst này, hệ thống động Phong Nha đã được Hội nghiên cứu hang động Hoàng gia Anh (BCRA) đánh giá là hang động có giá trị hàng đầu thế giới với 4 điểm nhất: Có các sông ngầm dài nhất, có cửa hang cao và rộng nhất, có những bờ cát rộng và đẹp nhất, có những thạch nhũ đẹp nhất.